

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่องานการเรียนการสอน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบงาน โดยมีรายละเอียดตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

2.1 เทคโนโลยีสารสนเทศและการพัฒนาระบบ

โอกาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2547) กล่าวว่า เทคโนโลยี (Technology) คือ การประยุกต์ความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ที่ข้องเกี่ยวกับการผลิต การสร้าง วิธีการดำเนินงานและ รวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ที่ไม่ได้มีในตามธรรมชาติ โลกแห่งเทคโนโลยีในยุคนี้ ทำให้มนุษย์ได้รับสิ่ง อำนวยความสะดวกจากเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันมากมายนับไม่ถ้วน สารสนเทศ (Information) คือผลลัพธ์ที่เกิดจากการประมวลผลข้อมูลดิบ (raw data) ด้วยการ รวบรวมข้อมูลดิบจากแหล่งต่างๆ และนำมาผ่านกระบวนการประมวลผล ไม่ว่าจะเป็นการจัด กลุ่มข้อมูล การเรียงลำดับข้อมูล การคำนวณและสรุปผล จากนั้นนำมาเสนอในรูปแบบของ รายงานที่เหมาะสมต่อการใช้งานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็น ด้านของชีวิตประจำวัน ข่าวสาร ความรู้ด้านวิชาการ และธุรกิจ

ดังนั้น เมื่อนำมาคำว่าเทคโนโลยีและคำว่าสารสนเทศรวมกัน จึงได้ความหมายที่กว้างมาก เพราะคำว่าเทคโนโลยีสารสนเทศก็จะหมายถึงเทคโนโลยีเพื่อใช้กับการจัดเก็บสารสนเทศ ซึ่งหมาย รวมถึงเทคโนโลยีการผลิต การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การวิเคราะห์และเผยแพร่ การ สื่อสาร โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศอื่นๆ ที่สามารถนำมา ประยุกต์ใช้งานร่วมกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ ประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำ ทันต่อ เหตุการณ์ ดังนั้น จึงสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศจะต้องข้องเกี่ยวกับเทคโนโลยี ที่สำคัญ 2 สาขาร่วมกัน คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์

อ่ำไฟ พรประเสริฐสกุล (2542) กล่าวว่า การวิเคราะห์ระบบและการออกแบบระบบ คือ วิธีการที่ใช้ในการสร้างระบบสารสนเทศขึ้นใหม่ในธุรกิจหนึ่ง หรือระบบย่อยของธุรกิจ นอกจาก การสร้างระบบสารสนเทศใหม่แล้ว การวิเคราะห์ระบบช่วยในการแก้ไขระบบสารสนเทศเดิมที่

อยู่แล้วให้ดีขึ้นด้วย การวิเคราะห์ระบบก็คือ การหาความต้องการ (Requirement) ของระบบสารสนเทศว่าคืออะไร หรือต้องการเพิ่มเติมอะไรมากมายในระบบ และการออกแบบก็คือ การนำความต้องการของระบบมาเป็นแบบแผนในการสร้างระบบสารสนเทศนี้ให้ใช้งานได้จริง

กิตติ ภักดีวัฒนาภูล (2545) กล่าวว่า หลักในการพัฒนาระบบที่ประสบความสำเร็จได้ด้วยคือ ต้องคำนึงถึงปัญหาที่วิเคราะห์ว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง และมีโอกาสในการแก้ปัญหานี้ได้ โดยต้องพยายามจับประเด็นถึงสาเหตุของปัญหาให้ได้ จากแนวทาง ดังนี้

- 1) ศึกษาและทำความเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหาของระบบที่เกิดปัญหานี้
- 2) กำหนดความต้องการที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
- 3) ระบุถึงวิธีแก้ปัญหาแต่ละวิธีและเลือกวิธีที่ดีที่สุด
- 4) ออกแบบหรือลงมือแก้ปัญหานี้
- 5) สังเกตและประเมินผลกระบวนการวิธีแก้ปัญหาที่นำมาใช้ และปรับปรุงให้สมบูรณ์

กิตติ ภักดีวัฒนาภูลและจำลอง กฎอุตสาหะ (2545) กล่าวว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศโดยทั่วไปจะดำเนินตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในวงจรการพัฒนาระบบ ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านทุนของทางเลือกต่างๆ เพื่อพิจารณาเลือกทางเลือกในการพัฒนาระบบสารสนเทศให้คุ้มค่ามากที่สุด
- 2) การรวบรวมและการวิเคราะห์ความต้องการ (Requirement Collection and Analysis) ขั้นตอนที่นักพัฒนาระบบสารสนเทศจะเก็บรวบรวมข้อมูลตามความต้องการต่างๆ จากผู้ใช้ (User Requirement) นำมายังวิเคราะห์เพื่อข้าแนกปัญหาและความต้องการของเป็นกลุ่ม และกำหนดขอบเขตให้กับระบบงาน
- 3) การออกแบบ (Design) นักพัฒนาระบบงานสารสนเทศจะนำปัญหาและความต้องการผู้ใช้มาใช้ในการออกแบบระบบสารสนเทศ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การออกแบบการใช้โปรแกรม และการออกแบบฐานข้อมูล โดยที่การออกแบบทั้งสองส่วนนี้ควรกระทำไปพร้อมๆ กัน
- 4) การทำต้นแบบ (Prototype) ขั้นตอนนี้มีส่วนต่างๆ ที่ได้ออกแบบไว้ นำมาพัฒนาเป็นต้นแบบของระบบงาน ปัจจุบันมีเครื่องมือจำนวนมากที่ช่วยในการพัฒนา สามารถนำต้นแบบนี้ไปใช้ตรวจสอบความถูกต้องของระบบงานก่อนนำไปใช้งานจริง หากพบข้อผิดพลาดสามารถนำเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบรวมและการวิเคราะห์ความต้องการได้ใหม่
- 5) การทดลองใช้ (Implementation) ขั้นตอนที่นำเอาระบบงานสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมาทดลองใช้งาน

- 6) การทดสอบและตรวจสอบความถูกต้อง (Validation and Testing) เป็นขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องของระบบงานสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น
- 7) การปฏิบัติการ (Operation) เป็นขั้นตอนที่แนวโน้มแล้วว่าระบบงานสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นสามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง จึงเริ่มนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติการจริง

2.2 ระบบฐานข้อมูล

โอกาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2544) กล่าวว่า ระบบฐานข้อมูล หมายถึง ระบบที่จะจัดการข้อมูล แบบใหม่ ที่มีประสิทธิภาพโดยรวมที่ดีกว่า รวมทั้งมีความยืดหยุ่นและความคล่องตัวสูงขึ้น โดยฐานข้อมูลจะเป็นแหล่งหรือศูนย์รวมข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน มีกระบวนการจัดการหมวดหมู่ ของข้อมูลที่มีแบบแผน ก่อให้เกิดฐานข้อมูลที่เป็นแหล่งรวมของข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ และถูกจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบภายในฐานข้อมูลชุดเดียว และสนับสนุนการใช้ฐานข้อมูลร่วมกัน ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในข้อมูล

วานา สุขกระสาดี (2547) ให้แนวคิดเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูล (Database System) ไว้ว่า แนวความคิดเบื้องต้นของฐานข้อมูล คือการใช้งานฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันทั้งหมด โดยฐานข้อมูลตั้งกล่าวจะถูกความคุณโดยซอฟต์แวร์ชุดหนึ่ง แทนที่จะใช้งานแฟ้มข้อมูลที่กระจัดกระจาย และมีการคุ้มโดยผู้ใช้กลุ่มต่าง ๆ กัน เป็นหมายเลขสูงสุดของแนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูล คือ การที่ข้อมูลแต่ละชุดถูกป้อนและจัดเก็บเพียงครั้งเดียว ผู้ใช้ได้รับสิทธิ์ทุกคนจะสามารถเรียกใช้ข้อมูลที่ถูกจัดเก็บได้อย่างง่ายดายและรวดเร็ว รวมทั้งการที่ข้อมูลเป็นอิสระจากโปรแกรมเฉพาะกิจใด ระบบฐานข้อมูลประกอบขึ้นจากคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และผู้ใช้งาน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ได้ว่า ระบบฐานข้อมูล คือ การทำงานร่วมกันของฐานข้อมูล ระบบการจัดการฐานข้อมูลและนุคคลที่ใช้งานฐานข้อมูลนั้น ประโยชน์สูงสุดของฐานข้อมูล คือ ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของข้อมูล ทำให้ข้อมูลเป็นอิสระแก่กัน เพิ่มความสะดวกในการรวบรวม และแบ่งปันกันใช้ข้อมูล เพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูล รวมศูนย์ความปลอดภัย และลดค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ได้ระบบฐานข้อมูลมีจุดเด่น คือ มีความซับซ้อนสูงและมีค่าใช้จ่ายเริ่มต้นสูงกว่า และต้องมีขั้นตอนการอบรมผู้ใช้งาน รวมทั้งต้องมีการแปลงข้อมูลเก่าให้อยู่ในรูปแบบฐานข้อมูล

ธาริน สิทธิธรรมชาติ (2543) กล่าวว่า จุดประสงค์ในการออกแบบฐานข้อมูล มีดังนี้

1) ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลในฐานข้อมูล เนื่องจาก ถ้ามีการเก็บข้อมูลซ้ำซ้อนกัน จะทำให้การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลในตารางทำได้ไม่สะดวก

2) ตอบสนองความจำเป็นในการเรียกใช้ข้อมูลโดยใช้เวลาที่สั้นที่สุด โดยหลังจากออกแบบฐานข้อมูลเสร็จแล้ว สามารถเรียกข้อมูลที่ต้องการ ได้อย่างรวดเร็ว เพราะว่าข้อมูลในฐานข้อมูลในตารางที่ออกแบบอย่างถูกต้องจะไม่มีการซ้ำซ้อน ทำให้ไม่เสียเวลาค้นหาข้อมูล เนื่องจากข้อมูลที่ต้องการจะอยู่ในตารางที่เกี่ยวข้องเท่านั้น เช่น ต้องการค้นหาราคาสินค้าอย่างหนึ่ง จะไปค้นที่ตารางสินค้า ไม่ได้ไปค้นที่ตารางใบสั่งสินค้า เป็นต้น

3) ช่วยให้ตรวจสอบความถูกต้อง รวมทั้งสามารถทำการจัดมาตรฐานของข้อมูลได้สะดวก เนื่องจากมีข้อมูลไม่ซ้ำซ้อน (หรือซ้ำซ้อนกันน้อยที่สุด) ตัวอย่างเช่น รายการสินค้าความมีค่ามากกว่าศูนย์ และสามารถกำหนดหน่วยของจำนวนสินค้าให้เป็นหน่วยเดียวกันได้ เป็นต้น

4) สามารถกำหนดลักษณะการเข้าถึงข้อมูลสำหรับผู้ใช้งานได้ เช่นพนักงานทั่วไปจะสามารถคุยกับเจ้าของข้อมูลของตัวเองได้เท่านั้นและไม่สามารถแก้ไขข้อมูลต่างๆ ในฐานข้อมูลได้เป็นต้น

5) ทำให้มีอิสระระหว่างข้อมูลกับแอพพลิเคชัน เนื่องจากผู้ออกแบบสามารถออกแบบแอพพลิเคชันให้ดึงข้อมูลที่ต้องการจากฐานข้อมูลเท่านั้น ไม่ต้องใส่ข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ลงไว้ในแอพพลิเคชัน เพราะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล เพียงแต่เปลี่ยนแปลงที่ฐานข้อมูลเท่านั้น ไม่ต้องไปเปลี่ยนในแอพพลิเคชัน หมายถึง ไม่ต้องสร้างไฟล์ทำงานและตรวจสอบความถูกต้องของแอพพลิเคชันใหม่ ซึ่งยุ่งยากมาก

2.3 การประเมินผลข้อมูลโดยใช้ตัวเลขทางสถิติ

กานดา พุนลาภทวี (2539) กล่าวว่า การหาข้อสรุปหรือข้อค้นพบเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้คุณประสงค์ไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัยเหล่านี้ได้ จะต้องอาศัยสถิติเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผลการวิจัย การใช้วิธีการทำงานทางสถิติจะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถหาวิธีการดำเนินการอย่างเหมาะสม มีผลให้งานวิจัยมีคุณภาพน่าเชื่อถือได้

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วจะได้ข้อมูลในรูปแบบของข้อมูลดิบ (Raw Data) ข้อมูลเหล่านี้ยังปะปนกัน กระჯัดกระจายและไม่มีการจัดระเบียบหรือเปลี่ยนแปลง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดเตรียมข้อมูลให้เป็นระเบียบเพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ การแปลงข้อมูลดิบให้เป็นระเบียบอาจใช้วิธีจัดเรียงลำดับ การจัดเรียงลำดับแบบธรรมด้า การเรียงลำดับแบบแยกແງความถี่

การวิเคราะห์ค่าตัวเลขที่ได้จากข้อมูล ที่นิยมใช้ในการวัดค่าของข้อมูล คือ

- การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง

เป็นการหาค่าเฉลี่ย (Average) เพื่อเป็นตัวแทนของข้อมูลทั้งหมด เป็นการหาค่าแทนงค่ากลางซึ่งจะเป็นตัวเลขจำนวนเดียวที่ใช้เป็นตัวแทนของข้อมูล การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางที่นิยมใช้กันทั่วไปมี 3 วิธี คือ มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) มัธยฐาน (Median) และฐานนิยม (Mode)

- การวัดการกระจาย

การวัดการกระจายเป็นการวัดค่าข้อมูลมีการกระจายออกจากกันมากหรือน้อย ข้อมูลแต่ละจำนวนมีค่าต่างจากค่าเฉลี่ยของคะแนนชุดนั้นมากน้อยเพียงใด ซึ่งการวัดการกระจายจะช่วยให้เห็นลักษณะของข้อมูลชัดเจนมากขึ้น ในกรณีที่ข้อมูลประกอบด้วยค่าที่มีความมากน้อยแตกต่างกันมาก แสดงว่าข้อมูลนั้นมีการกระจายมาก ข้อมูลใดที่ประกอบด้วยค่าที่ใกล้เคียงกัน ข้อมูลชุดนั้นจะมีการกระจายน้อย การวัดการกระจายที่สำคัญ คือ การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะแปลความหมายค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยไม่จำเป็นต้องแปลความหมายส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพียงแต่ใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประกอบการพิจารณาเพื่อให้ทราบว่าลักษณะข้อมูลเป็นอย่างไร ความคิดเห็นของแต่ละคนแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ถ้าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาก แสดงว่าความคิดเห็นของคนในแต่ละกลุ่มแตกต่างกันมาก ถ้าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อย แสดงว่าความคิดเห็นของคนในกลุ่มใกล้เคียงกัน ในกรณีที่ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0 แสดงว่าทุกคนในกลุ่มนี้มีความคิดเห็นตรงกันหมด หรืออาจจะมีผู้ตอบแบบสอบถามคำนึงเพียงคนเดียวเท่านั้น จึงทำให้ข้อมูลไม่มีการกระจาย

2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบ

2.4.1 โปรแกรมพีเอชพี (PHP: Personal Homepage Tools)

สมประสงค์ ธิดนิลินธิ (2545) อธิบายว่า ภาพรวมของการเขียนโปรแกรมบนเว็บด้วยภาษา PHP มีดังนี้

กลไกการทำงานของเว็บเพจ

สำหรับเว็บเพจธรรมชาติโดยปกติมีนามสกุลของไฟล์เป็น .htm หรือ .html นั้น เมื่อเปิดใช้งานเว็บเพจโดยใช้เว็บบราวเซอร์ เว็บเซิร์ฟเวอร์จะส่งเว็บเพจนั้นกลับมาจังบริเวณ

จากนั้นบรรดาเซอร์กิจจะแสดงผลไปตามคำสั่งภาษา HTML (Hypertext Markup Language) ที่อยู่ในไฟล์

เว็บเพจนี้ถูกจำแนกเป็น Static คือ ผู้ใช้จะพบกับเว็บเพจน้ำตาลิม ๆ ทุกครั้งจนกว่าผู้ดูแลเว็บจะทำการปรับปรุงเว็บเพจนั้น ซึ่งเป็นข้อจำกัดของภาษา HTML หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า HTML สามารถกำหนดให้เว็บเพจนี้หน้าตาอย่างที่ต้องการได้ แต่ไม่ช่วยให้เว็บเพจนี้ความคลาดได้

การสร้างเว็บเพจนี้ความคลาดสามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน หนึ่งในนั้นก็คือการฝังสคริปต์ หรือชุดคำสั่งที่ทำงานทางฝั่งเซิร์ฟเวอร์ (Server Side Script) ไว้ในเว็บเพจ (ในที่นี้ยกตัวอย่างไฟล์ สคริปต์ PHP) เมื่อเว็บบราวเซอร์ร้องขอไฟล์ PHP ไฟล์ใด เว็บเซิร์ฟเวอร์ก็จะเรียก PHP Engine ขึ้นมาแปลและประมวลผลคำสั่งที่อยู่ในไฟล์ PHP นั้น เช่น มีการคึ่งข้อมูลจากฐานข้อมูล หรือเขียนข้อมูลลงไปในฐานข้อมูลด้วย หลังจากนั้นผลลัพธ์ในรูปแบบ HTML จะถูกส่งกลับมายังบราวเซอร์ บราวเซอร์ก็จะแสดงผลตามคำสั่ง HTML ที่ได้รับมา ซึ่งย่อมไม่มีคำสั่ง PHP ใดๆ หลงเหลืออยู่เนื่องจากถูกแปลและประมวลผลด้วยภาษา PHP engine ที่ฝั่งเซิร์ฟเวอร์

การทำงานของบราวเซอร์นี้ไม่แตกต่างจากการมีของเว็บเพจธรรมดา เพราะสิ่งที่บราวเซอร์ต้องกระทำ คือ การร้องขอไฟล์จากเว็บเซิร์ฟเวอร์ จากนั้นรอรับผลลัพธ์กลับมาแล้วแสดงผล ความแตกต่างจริงๆ อยู่ที่การทำงานทางฝั่งเซิร์ฟเวอร์ กรณีหลังนี้เว็บเพจ (ไฟล์ PHP) จะผ่านการประมวลผลก่อนหนอนที่จะถูกส่งไปยังบราวเซอร์โดยทันที

การฝังสคริปต์ PHP ไว้ในเว็บเพจ ช่วยให้สร้างเว็บแบบ dynamic ได้ ซึ่งหมายถึงเว็บเพจที่มีเนื้อหาสาระและหรือหน้าตาเปลี่ยนแปลงไปได้ในแต่ละครั้งที่ผู้ใช้เปิดดู โดยขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่างๆ เช่น ข้อมูลที่ผู้ใช้ส่งมาให้ หรือข้อมูลในฐานข้อมูล เป็นต้น

PHP เป็นภาษาสคริปต์ที่ทำงานทางฝั่งเซิร์ฟเวอร์ (Server-side script language) หมายถึง การประมวลผลจะเกิดขึ้นบนเครื่องแม่ข่ายหรือเซิร์ฟเวอร์ (Server) จากนั้นจึงสร้างผลลัพธ์เป็นภาษา HTML เพื่อส่งให้กับเครื่องลูกข่ายหรือไคลเอ็นต์ (Client) เพื่อแสดงผล เป็นการลดภาระการส่งถ่ายข้อมูลจำนวนมากเพื่อมาประมวลผลบนเครื่องลูกข่าย PHP จัดว่าเป็นภาษาที่ง่ายในการเขียน สามารถนำมาใช้ทำเว็บเพจที่จำเป็นต้องมีการตอบสนองกับผู้ใช้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีความสามารถในการนำข้อมูลจาก Database Server มาแสดงบนเว็บเพจ จึงเหมาะสมแก่การนำมาใช้ทำเว็บบอร์ด เว็บเมล์ หรือไซต์นิ基เว็บเพจ เพื่อประโยชน์ในการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) ตลอดจนการสร้าง Web Application เพื่อใช้งานภายในองค์กรที่ต้องการคุณสมบัติในการเรียกใช้งานได้จากทุกที่ เช่น การเรียกใช้ Application จากสาขาต่างๆ เป็นต้น

ทรัพยากรที่ต้องจัดเตรียมเมื่อใช้งาน PHP

เมื่อต้องการนำ PHP มาใช้ สิ่งที่ต้องมี คือ

- เครื่อง Server
- เครื่อง Client
- โปรแกรมเว็บเซิร์ฟเวอร์ เช่น Apache, Microsoft Personal Web Server เป็นต้น
- โปรแกรม PHP
- โปรแกรม Database Server เช่น MySQL, Microsoft SQL Server เป็นต้น

การประมวลผลไฟล์ PHP

PHP Engine แปลและประมวลผลเฉพาะคำสั่งที่อยู่ในแท็กของ PHP เท่านั้น การทำงานเกิดขึ้นคือ หลังจาก PHP Engine ถูกเว็บเซิร์ฟเวอร์เรียกขึ้นมาประมวลผลไฟล์ PHP จากนั้น จะส่งผ่านเนื้อหาของไฟล์ไปยังบรรดาเซอร์โดยไม่ทำอะไรกันเนื้อหานั้น ยกเว้นเมื่อพบสัญลักษณ์ (แท็ก) ที่ระบุว่าต้องเริ่มต้นของบล็อกคำสั่ง PHP จะแปลและประมวลผลคำสั่งต่างๆ ไปตามลำดับ (ภายในบล็อก PHP) นี้การส่งผลลัพธ์ให้แก่บรรดาเซอร์ จะต้องเรียกใช้คำสั่ง/ฟังก์ชันของ PHP เมื่อพบสัญลักษณ์ปิดท้ายบล็อกคำสั่ง PHP engine ก็จะหันกลับมาส่งผ่านเนื้อหาของไฟล์ต่อไป จนกว่าจะพบสัญลักษณ์ระบุว่าต้องเริ่มต้นของบล็อกคำสั่ง PHP อีก และเป็นอย่างนี้เรื่อยไปจนจบไฟล์

ความสามารถของ PHP

PHP ได้รับการพัฒนาความสามารถขึ้นมาเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง เพราะมีการเปิดเผย Source code ของ PHP สรุสสาระในลักษณะของ Open Source ทำให้มีหน่วยงานและองค์กรเข้ามาช่วยพัฒนา ความสามารถหลักของ PHP ดังนี้

- ความสามารถในการจัดการกับตัวแปรหลายประเภท เช่น เลขจำนวนเต็ม (integer) เลข浮นัย (float) ศตวรรษ (string) และอาร์เรย์ (array) เป็นต้น
- ความสามารถในการรับข้อมูลจากฟอร์มของ HTML
- ความสามารถในการรับส่ง Cookies
- ความสามารถเกี่ยวกับ Session (ตั้งแต่ PHP เวอร์ชัน 4 ขึ้นไป)
- ความสามารถทางด้าน OOP (Object Oriented Programming) ซึ่งรองรับการเขียน

โปรแกรมเชิงวัตถุ

- ความสามารถในการเรียกใช้ COM component
- ความสามารถในการติดต่อและจัดการฐานข้อมูล
- ความสามารถในการสร้างภาพกราฟิก

2.4.2 โปรแกรมระบบจัดการฐานข้อมูล MySQL

สังกรานต์ ทองสว่าง (2546) กล่าวว่า MySQL เป็นระบบการจัดการฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ RDBMS : Relational Database Management system) เป็นฟรีแวร์ทางด้านฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพสูง จัดเป็นซอฟต์แวร์ประเภท Open source Software สามารถดาวน์โหลด Source Code ต้นฉบับได้จากอินเทอร์เน็ต การแก้ไขสามารถกระทำได้ตามความต้องการ MySQL ได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถรองรับจำนวนข้อมูลจำนวนมากได้ สามารถใช้งานหลายผู้ใช้ได้พร้อมกัน (Multi-User) มีการออกแบบให้สามารถแยกงานเพื่อช่วยให้การทำงานได้เร็วขึ้น (Multi-Threaded) การกำหนดสิทธิ์และการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลมีความรักกุมนำเข้าถือมีเครื่องมือหรือโปรแกรมสนับสนุนทั้งของตนเองและของผู้พัฒนาอื่นๆ และที่สำคัญคือ MySQL ได้รับการพัฒนาไปในแนวทางตามข้อกำหนดมาตรฐานของ SQL ดังนั้นสามารถใช้คำสั่ง SQL ในการทำงานกับ MySQL ได้ จึงทำให้มีการนำ MySQL ไปใช้ในระบบต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นระบบเด็กๆ ที่มีจำนวนตารางข้อมูลน้อย มีความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละตารางไม่ซับซ้อน ไปจนถึงระบบการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยตารางข้อมูลจำนวนมาก มีความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละตารางซับซ้อน ปัจจุบันมีการใช้ MySQL เป็น Database Server เพื่อการทำงานสำหรับ Web Database Application มากที่สุดในโลก

สถาปัตยกรรมของ MySQL

MySQL มีโครงสร้างภายในที่มีการออกแบบการทำงานในลักษณะของ Client/Server ประกอบด้วย 2 ส่วน คือส่วนของผู้ให้บริการ (Server) และส่วนของผู้ใช้บริการ (Client) แต่ละส่วนจะมีโปรแกรมสำหรับการทำงานตามหน้าที่ คือ

ส่วนของผู้ให้บริการ (Server) หมายถึง MySQL Server ทำหน้าที่บริหารจัดการระบบฐานข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลทั้งหมด ข้อมูลที่จัดเก็บเอาไว้มีทั้งข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการทำงานกับระบบฐานข้อมูล และข้อมูลที่เกิดจากการที่ผู้ใช้แต่ละคนสร้างขึ้นมา

ส่วนของผู้ใช้บริการ (Client) หมายถึง ผู้ใช้งาน โปรแกรมในส่วนนี้ได้แก่ MySQL Client, Access, Web Development Platform ต่างๆ เช่น Java, PHP, ASP เป็นต้น

หลักการทำงานในลักษณะ Client/Server ของ MySQL

1. Server จะมีโปรแกรมหรือระบบสำหรับจัดการฐานข้อมูลทำงานรออยู่ เพื่อเตรียมหรือรอคوعการร้องขอการใช้บริการจากฝั่ง Client

2. เมื่อมีการร้องขอการใช้บริการเข้ามา Server จะทำการตรวจสอบตามวิธีการ เช่น การให้ผู้ใช้บริการระบุชื่อและรหัสผ่าน โดยที่ MySQL สามารถกำหนดว่าจะอนุญาตหรือปฏิเสธ Client ใดๆ ในระบบที่จะเข้าใช้บริการ

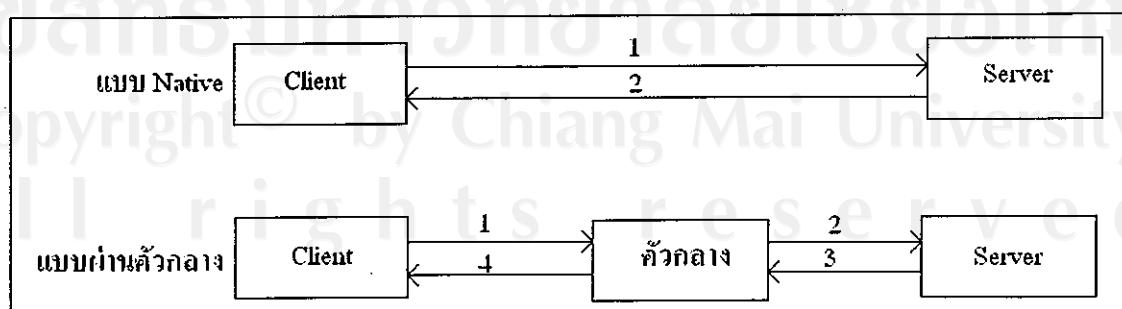
3. ถ้าผ่านการตรวจสอบ Server จะอนุมัติการให้บริการแก่ Client ที่ร้องขอการใช้บริการนั้นๆ ต่อไป และหากไม่ได้รับการอนุมัติ Server จะส่งข้อความผิดพลาดแจ้งกลับมาอย่าง Client ที่ร้องขอการใช้บริการนั้น

เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทำหน้าที่เป็น Client หรือ Server อาจจะอยู่บนเครื่องเดียวกัน หรือแยกเครื่องกันก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะการทำงาน หรือการทำงานของผู้บริหารระบบ ตามปกติ ถ้าเป็นการทำงานในลักษณะ Web-based มีการใช้ฐานข้อมูลขนาดไม่ใหญ่นัก MySQL Server และ Client มักจะอยู่บนเครื่องเดียวกัน โดยที่เครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวจะต้องมีทรัพยากรเพื่อการทำงานมากพอสมควร เช่น เนื้อที่ว่างบนฮาร์ดดิสก์ หน่วยความจำ RAM เป็นต้น แต่สำหรับการทำงานจริง (Real-world Application) นักจะแยก Client และ Server ออกเป็นคนละเครื่อง เพราะสามารถรองรับการทำงานได้ดีกว่าและมากกว่า

วิธีการเชื่อมต่อจาก Client สู่ Server มี 2 แบบ ดังนี้

1. แบบ Native เป็นแบบที่นิยมใช้กันมากในกรณีที่ระบบปฏิบัติการของ MySQL Server เป็น UNIX เป็นลักษณะการเชื่อมต่อที่มีการทำงานเร็วที่สุด เพราะทำงานกันภายใน ลักษณะการทำงานประเภทนี้ได้แก่ การใช้งาน MySQL ร่วมกับ Web Development Platform ที่มีการ Modify ภายใน เช่น PHP เป็นต้น

2. แบบผ่านตัวกลาง เป็นแบบที่นิยมใช้งานกันมากที่สุด คือ ODBC (Open Database Connectivity) ส่วนใหญ่จะใช้กับ Server ที่ใช้ Windows Platform เป็นระบบปฏิบัติการ การทำงานประเภทนี้จะทำงานช้ากว่าแบบ Native เพราะการทำงานในแต่ละครั้งระหว่าง Client และ Server ต้องผ่านตัวกลางก่อน แต่ข้อได้เปรียบคือมีผู้ใช้งาน Windows Platform มากกว่าและตัวระบบของ ODBC ทำให้สามารถใช้ Client development Tools หลายประเภท เช่น Access, Vb, ASP เพื่อเชื่อมเข้าหา MySQL ได้ แสดงรูปแบบการทำงาน ดังรูปที่ 2.1

รูปที่ 2.1 แสดงการทำงานแบบ Native และแบบผ่านตัวกลาง

ความสามารถของ MySQL

MySQL มีความสามารถที่โ dik เค่น สรุปได้ดังนี้

1. MySQL เป็นระบบฐานข้อมูลประเภท SQL-based ผู้ใช้หรือผู้พัฒนาสามารถใช้คำสั่ง SQL ในการสั่งหรือใช้งานกับ MySQL Server ได้โดยไม่ต้องศึกษาเพิ่มเติม
2. สนับสนุนการใช้งานสำหรับหน่วยประมวลผลกลาง (CPU) ได้หลายตัว
3. การทำงานแบบ Multi-threaded
4. สนับสนุน API เพื่อใช้งานกับ Web Development Platform ต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็น C++, Java, PHP เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถใช้งานร่วมกับ ODBC ทำให้สามารถใช้งานกับเครื่องมืออื่นๆ บน Windows platform เช่น Access เป็นต้น สามารถนำมาระบุกเพื่อใช้งานร่วมกับ ASP (Active server Page) ได้อีกด้วย
5. MySQL สามารถรันได้บนระบบปฏิบัติการหลายตัวหลายค่าย ไม่ว่าจะเป็น AIX, BSD/OS, UNIX, MAC OS, Windows Platform เป็นต้น ทำให้ผู้ใช้สามารถทำการซ้าย หรือปรับขนาดของระบบขึ้น ไปได้ในกรณีที่ต้องการขยายขนาดของข้อมูล หรือมีความต้องการทรัพยากรเพิ่มมากขึ้น
6. การกำหนดสิทธิ์และรหัสผ่านมีความปลอดภัย ความยืดหยุ่นสูง โดยกำหนดเครื่องหรือผู้ใช้ในการเข้าถึงข้อมูลได้ มีการเข้ารหัสข้อมูล (Encryption) สำหรับรหัสผ่านของผู้ใช้ ทำให้มั่นใจว่าข้อมูลจะมีความปลอดภัย ไม่มีไตรสารณ์เข้าถึงข้อมูล ได้หากไม่ได้รับอนุญาต
7. สามารถทำดัชนี (Index) ได้สูงสุดถึง 32 ดัชนี ในแต่ละตารางข้อมูล โดยที่แต่ละดัชนีสามารถใช้ฟลิตได้ตั้งแต่ 1-16 ฟลิต
8. สามารถรองรับข้อมูลขนาดใหญ่
9. สนับสนุนรูปแบบภาษา (Character Set) หลากหลาย เช่น ISO8859-1 (Latin1), big5, njis และอื่นๆ ทำให้สามารถจัดเรียงข้อมูล (Sort) หรือ กำหนดการแสดงข้อผิดพลาด (Error Message) ได้ตามรูปแบบภาษาที่ต้องการ
10. เครื่องที่ทำหน้าที่เป็นผู้ใช้บริการ (Client) สามารถเชื่อมเข้าสู่ MySQL Server โดยการใช้ TCP/IP Socket, Unix Sockets (Unixes) หรือ Named Pipes (NT)

การใช้งาน MySQL ร่วมกับ PHP โดยใช้ Apache เป็น Web Server

การติดตั้ง MySQL เพื่อให้สามารถใช้งานร่วมกับ PHP และ Apache เป็นลักษณะที่พบได้บ่อยเนื่องจากทุกตัวเป็นฟรีแวร์มีจำนวนผู้ใช้มาก ลักษณะการทำงานสำหรับ Apache, PHP

และ MySQL จะเป็นการทำงานในลักษณะ server side คือทำงานบน server จะส่งผลลัพธ์หรือ output กลับมาที่ client เท่านั้น ตัวโปรแกรมและโลจิกทั้งหลายจะอยู่ที่ server การทำงานระหว่าง PHP กับ MySQL โดยเฉพาะ PHP เวอร์ชัน 4.04 เป็นต้นไป สามารถทำได้ทันทีโดยไม่ต้องปรับแต่งอะไรเพิ่มเติม เนื่องจากกำหนดให้ MySQL เป็น built in module มาแล้ว ทำให้ผู้ใช้ MySQL ได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด เพราะนอกจากความง่ายในการใช้งานแล้ว ยังได้ความรวดเร็วในการทำงานมากเพิ่มขึ้นอีกด้วย

2.4.3 โปรแกรม Dreamweaver

พนิชา พานิชกุลและสุรเชษฐ์ วงศ์ชัยพรพงษ์ (2547) กล่าวว่า Dreamweaver เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการออกแบบ สร้างและพัฒนาเว็บเพจด้วยภาษา HTML ได้อย่างสะดวกคราวเดียว เนื่องจากไม่จำเป็นต้องเขียนโค้ด HTML เอง โปรแกรมสามารถสร้างโค้ดให้อัตโนมัติจากการลาก เครื่องมือมาวางบนที่พื้นที่ออกแบบ หากต้องการแก้ไขหรือตัดเปลี่ยนโค้ด HTML ก็สามารถทำได้ หากเป็นการพัฒนา Web Application ต้องทำงานร่วมกับภาษาโปรแกรมมิ่งบนเว็บ ซึ่งโปรแกรม Dreamweaver สามารถรองรับได้ 5 ภาษาได้แก่ ASP, ASP.NET, JSP, PHP และ ColdFusion และสามารถเชื่อมต่อเข้ากับฐานข้อมูลได้อีกด้วย

โปรแกรม Dreamweaver สามารถทำงานบนระบบปฏิบัติการ Windows และระบบปฏิบัติการ Macintosh ได้ โดยมีคุณสมบัติของฮาร์ดแวร์ (อ้างอิง Windows) ดังนี้

1. อย่างน้อยต้องเป็นโปรแกรมระบบปฏิบัติการ Windows 98, Windows2000, WindowsXP หรือ Windows.NET Server
2. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มี CPU เป็น Intel Pentium II Processor (หรือยี่ห้ออื่นที่เทียบเท่า) ความเร็วในการประมวลผล 60 MHz หรือมากกว่า
3. RAM อย่างน้อย 128 MB ขึ้นไป
4. มีพื้นที่ว่างในฮาร์ดดิสก์อย่างน้อย 275 MB ขึ้นไป
5. จอภาพแบบ 16 บิต ความละเอียด 800 x 600 จุดขึ้นไป
6. เว็บบราวเซอร์ Netscape Navigator หรือ Microsoft Internet Explorer Version 6 ขึ้นไป

ความสามารถของโปรแกรม Dreamweaver

ความสามารถหลักของ Dreamweaver คือ สร้างเว็บเพจด้วยภาษา HTML แต่ไม่จำเป็นต้องสร้างโค้ดเอง เนื่องจาก Dreamweaver จะสร้างโค้ด HTML ให้โดยอัตโนมัติ หากผู้ใช้ต้องการสร้างเว็บเพจลักษณะใดนามิก คือ สามารถเก็บข้อมูลของผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์ลงฐานข้อมูล ก็สามารถทำได้ โดยอาศัยการทำงานร่วมกับภาษาเว็บ โปรแกรมมิ่งที่ Dreamweaver สามารถรองรับ

ได้มากถึง 5 ภาษา ได้แก่ ASP, ASP.NET, JSP, ColdFusion และ PHP ตลอดจนสามารถอัพโหลดไฟล์เว็บเพจขึ้นไปฝากไว้ที่ Server ของผู้ให้บริการ Web Hosting เพื่อเผยแพร่บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้โดยตรง

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุระพงษ์ ทองพันชั่ง (2545) ศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาสรุปได้ว่า คุณภาพการศึกษาของแต่ละคณะวิชาอยู่ในระดับต่างกัน เนื่องจาก การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของคุณภาพแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ตลอดจนดัชนีบ่งชี้คุณภาพของแต่ละคณะวิชาที่แตกต่างกัน การประสบความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษานั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับคนเป็นหลัก เพราะการประกันคุณภาพการศึกษา ในท้ายที่สุดก็จะต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับคน ถ้าหากไม่สามารถสร้างความเข้าใจ สร้างเจตคติที่ดี และไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับแล้ว โอกาสที่จะประกันคุณภาพการศึกษา ก็คงไม่มากนัก ในทางกลับกัน ถ้าหากผู้จะทำประกันคุณภาพการศึกษาเข้าใจและเห็นความสำคัญของกระบวนการที่จะทำให้บุคลากรทุกกลุ่มนิมิตนรู้ ความเข้าใจอย่างรอบคอบแล้ว โอกาสที่จะประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จย่อมมีมากขึ้น

เกียรติสุชา ศรีสุข (2546) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความเหมาะสมในการประเมินการสอนของอาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ อาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 40 คน และนักศึกษาระดับปริญญาตรีและโทของคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 432 คน นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล คัววิธีการทางสถิติ และหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินผลด้วยวิธีของครอนบาก

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อผลการประเมินการสอนที่เคยได้รับ และได้มีการนำผลการประเมินการสอนไปปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเอง สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า มีความเหมาะสมและครอบคลุม แต่ อาจารย์ผู้สอนเกือบครึ่งยังเห็นว่า น่าจะมีการเพิ่มประเด็นในการประเมินเข้าไปอีก เพื่อให้มีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น สำหรับช่วงเวลาที่ใช้ในการประเมินผลและจำนวนครั้งในการประเมินผลต่อภาคเรียนนั้น ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสม ซึ่งก็มีบางส่วนเห็นว่า ควรมีการประเมินมากกว่า 1 ครั้ง เพื่อจะได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการเรียนการสอนระหว่างภาคเรียน

นักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรีและโท เกือบจะทั้งหมดเห็นว่า เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีความเหมาะสม แต่มีบางส่วนเห็นว่า เครื่องมือยังไม่มีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความ

คิดเห็นเท่าที่ควร สำหรับความครอบคลุมของแบบประเมินส่วนใหญ่เห็นว่ามีความครอบคลุม แต่ก็ยังต้องการให้เพิ่มรายการประเมินบางรายการเข้าไปอีก สำหรับช่วงเวลาที่ใช้ในการประเมินและจำนวนครั้งในการประเมินต่อภาคเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสม มีบางส่วนเห็นว่า ควรมีการประเมินมากกว่า 1 ครั้ง เพื่อจะได้นำผลการประเมินให้อาจารย์ปรับปรุงการเรียนการสอน ระหว่างภาคเรียน โดยในการประเมินการสอนของนักศึกษา ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดมีความคาดหวังมากที่สุดในเรื่องการปรับปรุงการเรียนการสอนของอาจารย์

พร พรมราช และพิษณุ เจิญคุณ (2547) ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์ และรับทราบปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์ ตลอดจนเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมแก่กับการประเมินการสอนของอาจารย์ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทุกคณะ ทุกชั้นปี จำนวน 500 คน

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า สาเหตุที่นักศึกษาไม่ค่อยให้ความร่วงเมื่อในการประเมินการสอน มี 3 สาเหตุ คือ การประเมินการสอนอาจจะทำให้ทัศนคติของอาจารย์ที่มีต่อนักศึกษาเปลี่ยนไป อาจารย์ยึดตอนแข่งเป็นสำคัญเมื่อนักศึกษาประเมินไปแล้ว ไม่มีการปรับปรุงซึ่งไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใดๆ และไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอสำหรับใช้ประเมินบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้ต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์นักศึกษาที่มีต่อการสอนมากกว่า 1 คน นักศึกษามีความเห็นว่า ควรมีการประเมินอาจารย์ผู้สอนในรายวิชานั้นทุกคน และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ควรมีการประเมินการสอนแตกต่างกัน คือ ควรประเมินการสอนก่อนสอบกลางภาค ควรมีการประเมินการสอนหลังจากเปิดสอนไปแล้ว 3-4 สัปดาห์ ควรมีการประเมินการสอนในช่วงเวลาที่เหลือเวลาเรียนประมาณ 1 สัปดาห์ก่อนสอบปลายภาค

การค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบงานดังได้กล่าวมาแล้วนั้น ทำให้ผู้ศึกษาทราบแนวคิด หลักการและวิธีการของ การพัฒนาระบบสารสนเทศ ตลอดจนแนวคิดที่เกี่ยวข้องของระบบงาน สามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่องานการเรียน การสอน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น